

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/244792,Archiwum-rodzinne-Piotra-Chlasciaka.html>
04.07.2026, 09:01

Archiwum rodzinne Piotra Chłaściaka

02.07.2026

[Archiwum Pełne Pamięci](#)

Oddziałowe Archiwum IPN w Katowicach pragnie zaprezentować Państwu ciekawy dar prywatny, przekazany w 2024 r. przez Piotra Chłaściaka do zasobu katowickiego Oddziału IPN w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci”. Dar ten zawiera liczne dokumenty oraz fotografie dotyczące Pawła Korzucha - uczestnika I Powstania Śląskiego, wojny obronnej w 1939 r. oraz wieloletniego urzędnika państwowego wymiaru sprawiedliwości.

Paweł Korzuch, s. Jana i Franciszki zd. Herok, urodził się 19 lipca 1899 r. w Chorzowie. Po ukończeniu szkoły powszechnej rozpoczął pracę jako młodociany górnik w KWK „Marcel” w Radlinie. W związku ze śmiercią matki i długotrwałym pobytom ojca w szpitalu zamieszkał u wujka w Markłowicach. Na początku 1918 r. został powołany do armii niemieckiej, po czym po kilku miesiącach zdezerterował i w 1919 r. wstąpił do armii polskiej (10 pułk piechoty). W sierpniu 1919 r. brał czynny udział w I Powstaniu Śląskim (okolice Godowa, Gorzyczek Gołkowic). W sierpniu 1920 r. jako dowódca 2 plutonu 12 kompanii 10 pp brał udział w akcji bojowej w okolicach Warszawy. Po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej Paweł Korzuch powrócił do Markłowic i wziął udział w akcji plebiscytowej. Podjął pracę w biurze Związku Samopomocy Byłych Jeńców Wojennych w Rybniku.

W lutym 1921 r. został powołany do służby przygotowawczej w sądownictwie jako kandydat na średniego urzędnika, a w grudniu 1924 r. złożył egzamin na sekretarza sądowego. Po spełnieniu wymogów formalnych pełnił funkcję sekretarza sądowego w Sądzie Powiatowym w Rybniku, a następnie w Sądzie Grodzkim w Wodzisławiu Śląskim. Na początku 1930 r. został mianowany na stanowisko starszego sekretarza sądowego, natomiast wiosną 1939 r. otrzymał nominację na kierownika sekretariatu Sądu Grodzkiego w Wodzisławiu Śląskim. W okresie dwudziestolecia międzywojennego aktywnie działał w Związku Powstańców Śląskich w Rybniku oraz w Wodzisławiu Śląskim.

W październiku 1934 r. poślubił Helenę Wylezich, z którą posiadał troje dzieci: córkę oraz dwóch synów.

Po wybuchu II wojny światowej brał udział w kampanii wrześniowej, na początku w okolicach Łędzin, Kobióra oraz Wyr, a następnie w rejonie Biłgoraja. W dniu 19 września 1939 r. w okolicach Tomaszowa Lubelskiego dostał się do niemieckiej niewoli (Stalag XI A Altengrabow). W wyniku choroby został uznany za niezdolnego do służby i jesienią 1943 r. opuścił obóz jeniecki. Przez kolejny rok ukrywał się w Krakowie współpracując z członkami Organizacji Walki Podziemnej. Pod koniec 1944 r. w wyniku łapanki został zatrzymany przez Gestapo i osadzony w obozie przejściowym na terenie Prądnika Białego, ale po kilku dniach udało mu się wydostać z obozu. W pierwszych dniach lutego 1945 r. powrócił do Katowic, zgłosił się do pracy w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach, a następnie otrzymał delegację w celu właściwego zabezpieczenia mienia oraz organizacji pracy w Sądzie Grodzkim w Rybniku oraz w Sądzie Grodzkim w Wodzisławiu Śląskim, na stanowisku kierownika sekretariatu. W maju 1945 r. został ustanowiony tłumaczem przysięgłym dla języka niemieckiego z siedzibą w Rybniku. Do końca swej pracy zawodowej związany był z Sądem Powiatowym w Rybniku. Paweł Korzuch zmarł 14 lutego 1972 r.

w Rybniku.

We wspomnieniach Paweł Korzuch odnotował, iż: „Całe moje życie i praca była dla mnie z myślą »Dla Ciebie Polsko i dla Twojej chwały i nigdy nie zapomniałem, że jestem Polakiem«”.

Do zasobu Oddziałowego Archiwum IPN w Katowicach została przekazana bardzo bogata i cenna kolekcja dokumentów oraz fotografii rodzinnych Pawła Korzucha w formie plików cyfrowych, m.in. liczne legitymacje odznaczeniowe, dyplomy, zaświadczenia. Istotną część materiałów archiwalnych stanowią dokumenty dot. pracy zawodowej Pawła Korzucha, dzięki którym możemy prześledzić kolejne etapy ścieżki zawodowej w administracji sądowej.

Na uwagę zasługują również pliki cyfrowe zawierające pamiętnik rodowy rodziny Korzuch, w którym ujęte są wszystkie najważniejsze wydarzenia rodzinne: zawarcie związku małżeńskiego, narodziny i daty chrztu dzieci, a także data zgonu Pawła Korzucha.

Kolekcja materiałów archiwalnych dot. Pawła Korzucha umożliwia nam poznanie losów urzędnika państwowego, żołnierza, patrioty, a także spełnionego męża i ojca, dla którego służba Polsce była jedną z najważniejszych wartości.

Sygnatura: IPN Ka 454/192, t. 1-8.

Archiwum **P E Ł N E** Pamięci

Fotografia Pawła Korzucha, sygn. IPN Ka 454/192, t. 1

Paroecia ad St. Hedwigem,
Królewska Huta, Śląsk.

Testimonium baptismi. — Świadectwo chrztu.

Nomen et cognomen: *Paweł, Wincenty Korzuch,*
Imię i nazwisko:

natus(ā) *19. lipca 1899.* Locus nativitatis:
urodzony(ā) Miejsce urodzenia:

baptizatus(ā) *23. lipca 1899.*
ochrzczony(ā)

pater: *Jan Korzuch.*
ojciec:

mater: *Franciszka, z domu Herb.*
matka:

Chrzest I.
(Królewska Huta, dnia *20. września* 19*34* r.

Officium parochiale:
Urząd parafjalny:

W. Hanke.

Wierzytelny odpis.

LEGITYMACJA

KAPITUŁA GWIAZDY GÓRNOŚLASKIEJ

P. KORZUCH PAWEŁ

uprawniony jest do noszenia „GWIAZDY GÓRNOŚLASKIEJ”

Nr. ³⁴⁵⁵..... zatwierdzonej rozkazem P. Ministra Spraw
Wojskowych Dz. Rozk. 2425 p. 248 G.M. 16891.1.

Przewodniczący: L.S.

Sekretarz :

/-/ Konke

/-/ St. Mastalerz

Katowice, dn. w maju 1933r.

Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem
stwierdza się. -

Wódziszawa, dnia 2. marca 1934r.

[Signature]
sekretarz sądowy.

Wierzytelny odpis.

LEGITYMACJA

Nr. 9277

GORNOSLASKA KOMISJA ODZNACZEN.

P. KORZUCH PAWEŁ
upoważniony jest do noszenia " Krzyża Na Śląskiej
Wstędze Waleczności i Zasługi " Kl.I. nadanego
mu przez Gornośląską Komisję Odznaczeń a zatwierdzo-
nego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych pismem z dnia
10.I.1927r.

L.dz. 8894.Gn.I.

Sekretarz: L.S. Przewodniczący:
podpis nieczytelny /-/ Konke

Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem
stwierdza się.-

dnia 2.marca 1934 r.

Wojcieszka
sekretarz sądowy

MINISTERSTWO B. DZIELNICY PRUSKIEJ
DEPARTAMENT SPRAWIEDLIWOSCI.

Licz.dz. D.

608721

1,50 M. stempła policzono jako
opłatę do kosztów sądowych.
Rawicz, dnia 7. października 1921.
Stachyła, Sekretarz Sądowy.

SWIADECTWO.

Pan Paweł Korzuch z Marklowic pow. Rybnicki, ur. 19
lipca 1899 r.

zdał dnia 25 czerwca 1921 r. przed Komisją Egzaminacyjną dla
kandydatów na średnich urzędników sądowych w przyszłym Woje-
wództwie Śląskiem przy Departamencie Sprawiedliwości Minister-
stwa b.dzielnicy pruskiej egzamin na

rejestratora sądowego
z dostatecznym wynikiem.

Poznań, dnia 28 czerwca 1921 r.

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej.

Stachyła

Sędzia Sądu Apelacyjnego.

PREZES
SĄDU APELACYJNEGO

w Katowicach

dnia 16 maja 1929 r.

Prez: 7939 / 29

ż P. O.

Do

Pana Pawła Korzucha

sekretarza

w Rybniku.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1929 r. („Monitor Polski” Nr. 237 poz. 543), oraz okólnika Ministra Sprawiedliwości Nr. 1462/II. O/29. (Dz. Urz. Min. Spr. Nr. 8 z 1929 r.) przyznaje Panu prawo do Medalu Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości.

PREZES
SĄDU APELACYJNEGO
PREZ 18250/29
4.U.S.

Katowice, dnia 30 grudnia 1929 r.

D o

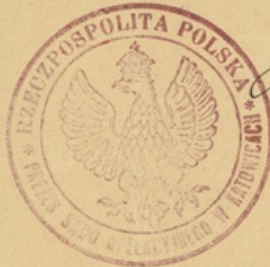
Pana Pawła Korzucha,
sekretarza

w

W o d z i s ł a w i u .
=====

Z dniem 1 stycznia 1930 r. mianuję Pana
starszym sekretarzem
w VIII stopniu służbowym przy Sądzie Grodzkim
w Wodzisławiu.

/ Ustawa z dnia 9. X. 1923 Dz. Ust.R. P.
No. 116 poz. 924 /.

[Handwritten signature]

L.K.

Katowice, dnia 23 lutego 1945

Do Pana
Prezesa Sądu Apelacyjnego
w K a t o w i c a c h

Dotyczy: Do. Prez 26/45

Na polecenie z dnia 19 lutego 1945 przedstawiam uprzejmie Panu Prezesowi iż ostatnio w dniu 21 b.m. udałem się pociągiem do Orzesza, a następnie 3 km pieszo w kierunku Rybnika do Bełku, gdzie Wojska Radzieckie zatrzymały mnie i wróciły z tym iż do Rybnika i Woźnisławia narazie dostać się nie można.

Najpóźniej 26 względnie 27 bm. podejmę się nowej próby dostania się do Rybnika wzgl. Woźnisławia celem zabezpieczenia ^{mienia} sądowego, o czym niezwłocznie złożę Panu Prezesowi odpowiednią ~~xxxxxxxxxxxx~~ relację.

 Korzuch
Kierownik Sekretariatu.

Archiwum P E Ł N E Pamięci

I Komunia Święta Pawła Korzucha, sygn. IPN Ka 454/192, t. 6

Archiwum P E Ł N E Pamięci

Fotografia ślubna Pawła Korzucha, X 1934 r., sygn. IPN Ka 454/192, t. 6

Fotografia wykonana podczas pobytu Pawła Korzucha w niewoli niemieckiej w czasie II wojny światowej, sygn. IPN Ka 454/192, t. 6

Fotografia rodzinna Pawła Korzucha, sygn. IPN Ka 454/192, t. 6

Pamiętnik Rodowy

rodziny

*Pawła i Heleny Marji
z Wylekich Korzuchów*

służący do wpisu wszystkich wypadków odnoszących się do stanu rodziny, szczególnie zawarcia małżeństwa przed Urzędem Stanu Cywilnego, ślubu kościelnego, urodzenia, chrztu i śmierci oraz jako świadectwo dla władz.

Strona tytułowa pamiętnika rodowego rodziny Pawła i Heleny Korzuch, sygn. IPN Ka 454/192, t. 6

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

Katowice

Archiwum IPN

Archiwalia IPN